Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Basisschool Rehoboth

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 16 januari 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 15 november 2018 een onderzoek uitgevoerd in groep 1 en 2 van de Rehobothschool. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de basisschool is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de kinderopvangorganisaties zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Barneveld een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?
Op de Rehobothschool werken de leraren van de onderbouw groepen nauw samen met de pedagogisch medewerkers van de voorschool. Ze vormen één team. Een teamleider en een interne begeleider geven leiding aan en ondersteunen zowel groep 1 en 2 als de voorschool. Het gevolg hiervan is een goed georganiseerde en functionerende samenwerking. Dit draagt bij aan een mooie doorgaande lijn in de ontwikkeling van de jongste kinderen op de Rehobothschool. Een ander sterk punt is de professionele cultuur; het team werkt duidelijk vanuit een gedeelde visie op de ontwikkeling van jonge kinderen.

Wat kan beter?
De leraren van groep 1 en 2 kunnen meer aandacht besteden aan het formuleren en evalueren van de doelen en resultaten die ze willen bereiken aan het eind van de kleuterperiode. Hiermee hangt samen dat ook de kwaliteitszorg van vve verder ontwikkeld mag worden. Hoewel vve als onderdeel ervan is opgenomen, kan evaluatie meer opleveren door ook doelen en ijkpunten te formuleren voor bijvoorbeeld het aanbod en de kwaliteit van het pedagogische en educatief handelen. Andere mogelijke ontwikkelpunten betreffen de woordenschatontwikkeling en het blijven intensiveren van het taalaanbod in de interactie met de doelgroepkinderen.

Vervolg
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Bestuur: Vereniging tot het verstrekken van basisonderwijs op reformatorische
Bestuursnummer: 24481

School: Rehobothschool

Totaal aantal leerlingen: 624

Totaal aantal leerlingen in de groepen 1 en 2: 166

Percentage gewichtenleerlingen op de school 1 oktober 2017: 35%

BRIN: 03HU

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	4
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2	7
4.	Reactie van het bestuur	11

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van de Rehobothschool.

Werkwijze
Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
We hebben observaties uitgevoerd bij de inloop en het ochtendprogramma in de groepen 1 en 2, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, met leraren van groep 1 en 2, met de directeur, de afdelingsleider en de interne begeleider van de onderbouw.
Aan het einde van het bezoek hebben we een mondelinge terugkoppeling gegeven aan de directeur, de teamleider, de intern begeleider, de leraren van groep 1 en 2 en de pedagogisch medewerkers van de voorschool.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de

onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

O Onvoldoende
V Voldoende
G Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van Rehobothschool.

Conclusie
De kwaliteit van de educatie in de groepen 1 en 2 van de Rehobothschool laat een positief beeld zien: de meeste onderzochte onderdelen zijn voldoende en twee onderdelen waarderen we als goed. De samenwerking is helder georganiseerd en functioneert goed. De school verdient daarvoor een compliment en we waarderen de standaard OP6 Samenwerking als goed. Ook de professionele cultuur is een sterk punt omdat de voor- en de vroegschool vanuit een gedeelde visie en werkwijze zorgen voor een doorgaande lijn in de ontwikkeling van de jonge kinderen. We beoordelen daarom ook de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) als goed.

Context
De Rehobothschool ligt in een landelijk gebied en huisvest ca. 600 leerlingen. Op de Rehobothschool zijn de voor- en vroegschool geïntegreerd. Er is een voorschoolgroep waar peuters vanaf 3 jaar terecht kunnen en er zijn 6 kleuterklassen.

3 . Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van de Rehobothschool.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Didactisch handelen		●	
OP4 (Extra) ondersteuning		●	
OP6 Samenwerking			✍

Het aanbod is doelgericht, woordenschatontwikkeling vraagt aandacht
Het aanbod in groep 1 en 2 is op orde. De leraren werken systematisch aan de ontwikkelingsgebieden en gebruiken daarbij een onwikkelvolgsysteem. In de planningsdocumenten is te zien dat steeds meer vanuit doelen gewerkt wordt. De doelgerichtheid kan nog sterker worden door deze centraal te stellen op alle niveaus: jaarplanning, weekplanning en dagplanning. Dit zorgt voor voortdurend bewustzijn van hetgeen het onderbouwteam door middel van de activiteiten bij de kleuters wil bereiken. In de inrichting van het lokaal is het thema herkenbaar, onder andere door de inrichting van hoeken en ook door hoe de wanden van de klas benut worden. Ook is er aandacht voor de ontluikende geleerdheid en gecijferdheid in het lokaal.

Er zijn in het aanbod ook onderdelen die meer aandacht mogen krijgen. Woordenschatontwikkeling is weliswaar een herkenbaar onderdeel van het aanbod, maar voor een goede taalontwikkeling is het nodig meer woorden aan te bieden dan nu gebeurt. Daarbij is het ook belangrijk af te spreken welke woorden aan bod komen en welke didactische aanpak de teamleden daarbij volgen.

Een zorgvuldige werkwijze in het volgen van de ontwikkeling van de kleuters
De leraren volgen op een zorgvuldige manier de ontwikkeling. Dagelijks observaties van de doelgroepkinderen worden verwerkt in de diverse ontwikkelingslijnen. Het digitale volginstrument wordt daardoor goed onderbouwd ingevuld. Hoewel de ontwikkeling van de kleuters met de ouders besproken wordt, geven de ouders

waarmee we gesproken hebben aan dat het voor de vve-doelgroepkinderen niet helemaal duidelijk maakt wat er bereikt is, gezien de extra inspanningen die geleverd worden. Hier ligt een aandachtspunt voor het team.

Als kleuters ontwikkelingsachterstand laten zien, dan organiseren de leraren begeleiding in de kleine kring. Dat past helemaal in het licht van de vroegsignalering, wat de komende schooljaren een leidend thema is in de onderbouw. Voor een aantal kinderen gebeurt dat aan de hand van een handelingsplan. In de evaluatie van deze begeleiding mogen meer vragen gesteld worden als: Wat hebben we nu bereikt met dit kind? Haalt dit kind achterstand in? Hoe komt het dat onze begeleiding meer of minder effect heeft? Zodoende ontstaat meer zicht op wat het beste werkt en welk effect de inspanningen hebben op de ontwikkeling van de peuter. In de gesprekken met het team wordt duidelijk dat de leraren ook graag meer zouden willen betekenen voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Routines zorgen voor rust en voorspelbaarheid
Het didactisch handelen van de leraren is voldoende. Zij gaan op een respectvolle manier met de kleuters om. Het handelen is zorgvuldig voorbereid en georganiseerd. Afspraken, bijvoorbeeld rond uitgestelde aandacht, gelden zowel in de voor- als vroegschool. Te zien is dat routines voor bijvoorbeeld de inloop en het kiezen van activiteiten vlot en vanzelfsprekend verlopen. Dit draagt bij aan een rustige sfeer en voorspelbaarheid voor de kleuters. Ook de begeleiding in een klein groepje is gepland en een dagelijkse routine.

Vroege signalering en samenwerking met externe deskundigen
Door de frequente observaties en het wekelijks overleg met de intern begeleider worden kleuters met bijzondere ondersteuningsbehoeften vroeg gesignaleerd. Als er onderzoek of specifieke ondersteuning nodig is werkt de vroegschool samen met externe deskundigen, onder andere van het samenwerkingsverband en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Voor een enkele vve-doelgroep kleuter wordt in de loop van het schooljaar duidelijk dat het kind niet verder zal gaan op de Rehobothschool, maar beter begeleid kan worden op een school voor speciaal (basis) onderwijs. De ouders waarmee de inspectie in gesprek was gaven aan dat zij graag als volwaardige partners worden gezien in het bepalen van de juiste plek voor hun kind.

De samenwerking is een stevige basis om ontwikkeling te stimuleren
Er is sprake van intensieve samenwerking tussen de voor- en de vroegschool, dat is het beleid sinds de school de peuteropvang binnen haar muren heeft. Er is sprake van één onderbouw team van pedagogisch medewerkers, leraren, interne begeleider en afdelingsleider. Deze partijen kennen de meerwaarde van afstemming: dat komt peuters die een stimulans nodig hebben in hun ontwikkeling ook in hun kleuterperiode ten goede.
De samenwerking met ouders blijft ook op de Rehobothschool een

punt van aandacht voor het onderbouwteam. Niet alle ouders zijn op dezelfde manier doordrongen van het effect dat hun inspanning op hun peuter of kleuter kan hebben. De school doet er al veel aan: thema- en nieuwsbrieven, inlooptijden, maar ervaart dat het soms ingewikkeld is om alle ouders 'mee' te krijgen.
Alle ouders willen graag geïnformeerd worden door het team over de vorderingen die hun kind maakt en daar aan komen de Rehoboth voor- en vroegschool tegemoet. De meeste ouders met wie de inspectie gesproken heeft zijn tevreden over de informatie die zij krijgen en over de toegankelijkheid van de school.

3.2. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			✍
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Vaststellen wanneer je tevreden bent
De kwaliteit van het primaire proces in de voorschool en de vroegschool, dat wil zeggen: het aanbod, het pedagogisch en het educatief en didactisch handelen, de zorg en begeleiding en extra ondersteuning en de samenwerking wordt voldoende ondersteund door een kwaliteitsbewakings systeem. De afdelingsleider en intern begeleider bezoeken bijvoorbeeld frequent de groepen, observeren activiteiten en lessen en hebben daarbij oog voor het vve-deel. Dat is ook ingevoegd in de periodieke audit, die de basis vormt voor evaluatie van de doelen voor de onderbouw. Nog niet helemaal duidelijk is met welke kwaliteit het onderbouw team tevreden is, afgezet tegen de mogelijkheden van de doelgroepkinderen en de inspanningen die het team levert. Dat is een aandachtspunt voor de komende schoolplan periode.

Draagvlak en intrinsieke motivatie fungeren als motor
Er is sprake van een goede kwaliteitscultuur op de Rehoboth voor- en vroegschool. Het team heeft een sterke oriëntatie op verbetering en het onderwijskundig leiderschap van afdelingsleider en intern begeleider houdt de onderbouw op koers. In de diverse gesprekken met de inspectie komt de gedeelde visie en ambitie om werkelijk van betekenis te zijn voor alle kinderen sterk naar voren. Dat neemt niet weg dat er ruimte is voor verschillen tussen leraren. Dat komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in ruimte voor gedifferentieerde scholingswensen. Het leren van elkaars ontwikkeling is op de Rehoboth voor- en vroegschool een belangrijk uitgangspunt.

Schooldocumenten geven informatie over doelen en resultaten
De externe en de interne verantwoording is voldoende. Dat is

zichtbaar in de rapportage van de school en bestuur op basis van afspraken met de gemeente. Deze resultaten worden jaarlijks aangeleverd. Wat nog scherper kan is de verantwoording in de schooldocumenten. Daarin kan het team nog beter aangeven welke doelen zij nastreeft met de doelgroeppeuters en -kleuters en in hoeverre ze deze bereiken.

4 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

We geven op het rapport van de voor– en vroegschool een gecombineerde reactie omdat de voor- en vroegschool naadloos op elkaar aansluiten.
Als bestuur zijn we dankbaar dat de samenwerking tussen voor- en vroegschool door de inspectie beoordeeld is als 'goed'. Daarnaast is er een professionele cultuur waarbij in het team vanuit een gedeelde visie gewerkt wordt aan de ontwikkeling van kinderen. Dit zijn de parels van onze school.

Daarnaast zijn er ook ontwikkelpunten die de school ten uitvoer gaat brengen. De ontwikkeling van de VVE leerlingen willen we beter op de kaart zetten.

Wat gaat de voor- en vroegschool hieraan doen:
- VVE leerlingen duidelijker in beeld brengen in de zorgstructuur
- Beginsituatie helder hebben en de mate van achterstand bepalen
- Doelen en ijkpunten formuleren en deze cyclisch evalueren.
- Ouders betrekken bij de doelen door tijdens oudercontacten extra tijd in te ruimen om de ontwikkeling met ouders te bespreken.
- Woordenschat een duidelijke plaats geven en kinderen onderdompelen in taal.

We hebben de Pilot gezien als een kans om in de voor- en vroegschool kwalitatief goed onderwijs aan te bieden. Het is fijn als de 'parels' gezien worden, maar ook dat er nog volop ontwikkeling mogelijk is.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060